

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 383

van **ANKE VAN DERMEERSCH**

datum: 15 januari 2026

aan **CAROLINE GENNEZ**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

Minderjarigen in aanraking met politie of parket - Beleidsinstrumenten

Recente incidenten rond drugscriminaliteit, jeugdoverlast en toenemende polarisatie zetten de veiligheid en maatschappelijke samenhang in Antwerpen en breder in Vlaanderen opnieuw scherp onder druk. Vooral in Antwerpen blijft de haven een knooppunt van georganiseerde drugscriminaliteit, waarbij ook steeds vaker minderjarigen worden ingezet.

Tegelijk vertaalt die problematiek zich in de stad in overlast en geweld door jongeren, wat het veiligheidsgevoel in verschillende wijken aantast. Dat kwam bijzonder scherp tot uiting tijdens Nieuwjaar, toen de jaarwisseling opnieuw gepaard ging met zware vuurwerk-incidenten, geweld tegen hulpdiensten, vernielingen en talrijke arrestaties, voornamelijk van allochtone jongeren.

Lokale besturen, politiezones en welzijnsdiensten signaleren dat de druk op terrein en personeel blijft toenemen. De combinatie van repressieve uitdagingen en sociale kwetsbaarheid voedt het debat over sociale cohesie en roept steeds nadrukkelijker de vraag op of de huidige beleidsinstrumenten volstaan.

1. Hoeveel minderjarigen kwamen sinds 2024 in aanraking met politie of parket voor feiten gelinkt aan drugs, geweld of bendevorming, voor zover die cijfers gebruikt worden binnen het luik jeugdzorg voor signalering, doorverwijzing en opvolging?
2. Wat is de actuele capaciteit en bezettingsgraad van gesloten en open jeugdhulp- en jeugdzorginstellingen in Vlaanderen?
3. Hoeveel jongeren staan momenteel op een wachtlijst voor jeugdzorg en wat is de gemiddelde wachttijd per type voorziening (open, gesloten, crisis, contextbegeleiding, residentieel)?
4. Hoeveel crisisopnames van minderjarigen werden in 2024 en 2025 geregistreerd en hoe evolueert dat cijfer in vergelijking met voorgaande jaren?
5. Welke structurele beleidskeuzes worden overwogen om de capaciteitsproblemen in de jeugdzorg duurzaam op te lossen (uitbreiding capaciteit, personeelsbeleid, alternatieve zorgvormen, preventieve inzet)?
6. Hoe wordt het Vlaamse beleid rond vroegdetectie en opvolging van probleemjongeren gemonitord, geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd?
7. Welke beleidsinitiatieven bestaan er om recidive bij minderjarigen te voorkomen, in samenwerking met justitie en onderwijs en welke resultaten worden ermee geboekt vanuit welzijns- en jeugdhulpperspectief?

8. In welke mate houdt het welzijns- en preventiebeleid rekening met maatschappelijke oorzaken zoals armoede, schooluitval, gezinsproblematiek en kansarmoede bij de aanpak van probleemjongeren?

ANTWOORD
op vraag nr. 383 van 15 januari 2026
van ANKE VAN DERMEERSCH

1. De cijfers van de jeugdparketten van 2024 en de voorbije jaren zijn publiek raadpleegbaar op de website van het Openbaar Ministerie.
2. Er zijn vanzelfsprekend de gemeenschapsinstellingen, in het kader van het decreet jeugddelinquentie, die gesloten zijn. Zoals u weet werd de werking van de gemeenschapsinstellingen op 1 januari 2026 overgeheveld naar mijn collega Vlaams minister van Justitie en Handhaving.
3. In de private voorzieningen erkend door Opgroeien zijn er verschillende organisatietypes met een brede range aan hulpverlening vertaald in modules. Veilig verblijf, aangeboden door de OVBJ en GES+, bieden meer beveiliging en structuur dan de andere modules.

Capaciteit:

OVBJ

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	31/12/2024
CB i.f.v. positieve heroriëntering (RTI)	555	555	550	542	545	545	545
IGIP (innovatief/flexibel)	228	312	398	399	414	421	421
Burgerinitiatief		40	40	40	37	37	40
Begeleiding in KWE		94	94	90	98	126	154
Delictgerichte CB		89	89	89	107	110	110
CB laagintensief (RTI)	4 110	4 146	4 042	3 994	3 996	3 907	3 477
CB breedsporig (RTI)	1 367	1 367	1 378	1 436	1 440	2 134	2 140
CB kortdurend intensief (NRTI)	429	389	386	456	477	510	517
CB i.f.v. AW basisintensiteit (NRTI)	277	274	276	276	278	295	295
CB i.f.v. AW middenintensiteit (NRTI)	478	479	486	486	478	627	632
Dagbegeleiding in groep (RTI)	623	623	623	623	624	619	619
Verblijf (NRTI)	2 898	2 902	2 888	2 854	2 850	3 001	2 985
Veilig verblijf			(37)	73	112	145	148
Verblijf in een gezinshuis							30
Ondersteunende begeleiding (RTI)	115	121	126	133	140	167	170

Bezetting:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
OVB	92%	94%	94%	94%	93%	90,5%	90,5%
Verblijf	89%	92%	91%	92%	92%	88%	88,6%
Veilig verblijf	/	/	/	/	48%	64%	72,3%
CB breedsporig	101%	101%	98%	98%	96%	90%	83,4%
CB in functie van autonoom wonen	99%	100%	102%	103%	99%	98,5%	99,8%
CB in functie van positieve heroriëntering	85%	86%	85%	92%	93%	94%	100,4%
CB laagintensief	89%	92%	94%	93,5%	92%	90%	90,6%
CB kortdurend intensief	83%	84%	77%	72%	68%	70,5%	79,6%
Dagbegeleiding in groep	96%	97%	96%	97%	96%	94%	94,2%
Delictgerichte contextbegeleiding	/	/	87%	101%	94%	89%	107,2%
Ondersteunende begeleiding	117%	120%	110%	125%	126%	98%	132,0%
Begeleiding in een KWE	/	76%	98%	104%	93%	94%	87,0%
Begeleiding met een burgerinitiatief	/	92%	108%	109%	118%	80%	99,2%

Capaciteit:

GES+

	2020	2021	2022	2023	31/12/2024
Verblijf voor minderjarigen met een GES+ problematiek	137	137	137	137	137
Contextbegeleiding kortdurend intensief	137	137	137	137	137

Bezetting:

	2020	2021	2022	2023	2024
GES+	85,5%	91%	91%	92%	92,3%
Contextbegeleiding kortdurend intensief	91%	94%	90%	91%	93,7%
Ondersteunende begeleiding (projectwerking)	100%	100%	100%	100%	100%
Verblijf	80%	88%	91%	92%	90,5%

- U vindt de meest recente cijfers hierover op de website van Opgroeien.
- De Conceptnota 'Transparant, toegankelijk, proactief en geïntegreerd: de jeugdhulp van morgen' licht in acht werven toe hoe het beleid de knelpunten in de jeugdhulp wil aanpakken.
- Het Vlaamse beleid rond vroegdetectie en opvolging wordt versterkt door het inzetten op preventieve ondersteuning van jongeren in verontrustende situaties. Onderliggende risicofactoren en ondersteuningsnaden van jongeren betrokken op de dienstverlening worden systematisch in kaart gebracht met het oog op vroegtijdige signalering en gerichte opvolging. Zo kunnen jongeren in nauwe samenwerking met onderwijs, lokale partners en hulpverlening, begeleid worden richting positieve ontwikkelingskansen. De preventieve aanpak focust op het tijdig ondersteunen van jongeren in verontrustende situaties, via een integrale benadering waarin samenwerking met onderwijs, lokale besturen en welzijnsactoren centraal staat. Door vroegdetectie, versterking van veerkracht en het verminderen van risicofactoren wordt beoogd om escalatie naar delinquent gedrag te voorkomen. De verzamelde data en praktijkinzichten worden gemonitord en vormen de basis voor regelmatige evaluatie en beleidsbijsturing. In samenwerking met relevante partners wordt het beleid zo continu verfijnd, met

aandacht voor effectiviteit, welzijnsbevordering en het voorkomen van escalatie en recidive.

7. Op basis van een set indicatoren laten we wetenschappelijk onderzoek voeren naar de effectiviteit van de aanpak van jeugddelinquentie in het aangaan van partnerschap met relevante sectoren, het opbouwen van constructieve werkrelaties, het duurzaam herstellen én het voorkomen van het plegen van nieuwe feiten, op korte en op lange termijn. We brengen zo de impact van de bestaande handelingskaders in beeld en formuleren uit de resultaten van dit onderzoek aanbevelingen en acties om deze impact verder te versterken.
8. Het welzijns- en preventiebeleid inzake jeugddelinquentie vertrekt expliciet vanuit een maatschappelijke en contextuele benadering. Maatschappelijke oorzaken zoals armoede, schooluitval, gezinsproblematiek en kansarmoede worden erkend als structurele risicofactoren die een invloed hebben op het ontstaan en voortbestaan van delinquent gedrag bij jongeren. Binnen het beleid wordt daarom ingezet op een integrale en vroegtijdige aanpak, waarbij het welzijn van jongeren centraal staat. Er wordt systematisch aandacht besteed aan het in kaart brengen van onderliggende risicofactoren en ondersteuningsnaden op verschillende levensdomeinen, in samenwerking met onderwijs, lokale besturen en welzijnsactoren, met bijzondere aandacht voor jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties. Ook binnen de aanpak van jeugddelinquentie en de delict gerichte contextbegeleiding wordt rekening gehouden met deze maatschappelijke oorzaken, onder meer door het aanbod flexibel en waar mogelijk preventief in te zetten. Via monitoring, data-analyse en wetenschappelijk onderzoek wordt het beleid onderbouwd en bijgestuurd, met het oog op zowel welzijnsbevordering als het voorkomen van recidive. Op dit moment is er binnen het kader van het decreet jeugddelinquentie ruimte voor jeugdrechters om de sancties (gaand van berisping, HCA, Delco, EM, plaatsing in de GI) rekening te houden met deze maatschappelijke factoren.